

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 178/2026-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou JUDr. Annou Ziaľkovou, Drobného 27, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-63C/66/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. marca 2026 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví. Žiadajú, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať, priznal im finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, predchádzajúcej rozhodovacej činnosti ústavného súdu a z jeho zistení vyplýva, že sťažovatelia sú žalovanou sporovou stranou v napadnutom konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to na základe žaloby podanej žalobcami 7. decembra 2020 na pôvodne Okresnom súde Bratislava III a vedenej pod sp. zn. 63C/66/2020.

3. Na základe návrhu žalobcov (doručeného okresnému súdu 3. mája 2021) nariadil okresný súd uznesením č. k. 19C/30/2021-44 z 26. mája 2021 neodkladné opatrenie, ktoré bolo následne na základe odvolania sťažovateľov uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/104/2021-116 z 12. októbra 2021 zmenené, a to tak, že návrh na jeho vydanie bol zamietnutý.

4. Dňa 16. novembra 2022 sa vo veci uskutočnilo prvé pojednávanie, ktoré bolo na účely dokazovania odročené na 22. február 2023. Pojednávanie určené na 22. február 2023

sa neuskutočnilo z dôvodu na strane právneho zástupcu sťažovateľov a bolo odročené na 3. apríl 2023. Pojednávanie určené na 3. apríl 2023 sa uskutočnilo, odročené bolo na neurčito z dôvodu implementácie reformy tzv. súdnej mapy a zriadenia mestského súdu od 1. júna 2023.

5. Aktuálne vo veci konajúci mestský súd vydal 24. júna 2024 uznesenie č. k. B3-63C/66/2020-206 o prerušení konania do právoplatného skončenia dedičského konania, keďže jeden zo žalobcov počas súdneho konania zomrel a dedičské konanie nebolo právoplatne skončené. Uznesením z 30. decembra 2024 rozhodol mestský súd o pokračovaní v konaní. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. apríla 2025.

6. Sťažovatelia podali 6. januára 2026 predsedovi mestského súdu sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní, ktorá bola upovedomením o spôsobe vybavenia sťažnosti z 30. januára 2026 vyhodnotená ako dôvodná s poukazom na to, že stav právnej neistoty v spore pretrváva a zmena zákonného sudcu a s tým spojené prerozdeľovanie spisov nemôže ísť na ťarchu ktorejkoľvek strany sporu.

7. Na podklade prvej ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 7. novembra 2024 sa sťažovatelia domáhali vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom mestského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 575/2024-11 z 19. novembra 2024 ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol. V rámci odôvodnenia konštatoval, že nečinnosť mestského súdu mala oporu v rozhodnutí o prerušení konania. Išlo o procesnú situáciu, ktorá už v čase podania ústavnej sťažnosti vylučovala posúdenie nečinnosti mestského súdu v prerušenom konaní ako zbytočné prietahy.

8. V poradí druhá ústavná sťažnosť taktiež namietajúca porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy mestským súdom v napadnutom konaní doručená ústavnému súdu 17. februára 2026 bola uznesením č. k. III. ÚS 137/2026-12 z 26. februára 2026 odmietnutá pre nesplnenie zákonom ustanovenej náležitosti, a to nepriloženia dôkazu o tvrdenom zásahu do ústavného práva sťažovateľov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. marca 2026.

II.

Argumentácia sťažovateľov

9. Sťažovatelia namietajú, že mestský súd (pôvodne okresný súd) vytvára nedôvodné prietahy v napadnutom konaní. Nejde o právne ani skutkovo náročnú vec a aj napriek tomu spor trvá neúmerne dlhý čas. Mestský súd medzi jednotlivými konaniami a procesnými úkonmi mal bezdôvodne neprimerane dlhé prestávky, ktoré v niektorých prípadoch trvali aj viac ako rok. Navyše bolo druhé pojednávanie vo veci odročené na neurčito bez závažného dôvodu. Sťažovatelia sa pokúšali o nápravu, a to prostredníctvom návrhu na nariadenie pojednávania a následnej urgency, avšak neúspešne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Predmetom preskúmania v konaní o ústavnej sťažnosti je opakované tvrdenie sťažovateľov o porušení ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom

mestského súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré trvá neprimerane dlhú dobu.

11. Z vlastnej rozhodovacej činnosti je ústavnému súdu známe, že aktuálne podanej ústavnej sťažnosti predchádzali dve v podstate totožné ústavné sťažnosti sťažovateľov (body 7 a 8 tohto uznesenia).

12. Aktuálne tretia podaná ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 10. marca 2026, teda v deň nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o ostatnej ústavnej sťažnosti sťažovateľov a mesiac a pol od vydania upovedomenia o spôsobe vybavenia sťažnosti z 30. januára 2026, ktorým ako uvádzajú sami sťažovatelia (upovedomenie ústavnému súdu predložené nebolo) bola ich sťažnosť na prietahy v konaní predsedom mestského súdu vyhodnotená ako dôvodná.

13. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre uviedol, že skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na prietahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie [§ 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09, I. ÚS 68/2020). Účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 344/2018). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že rešpektuje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“; Ištván, Ištvánová proti Slovenskej republike, rozsudok ESLP z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 30189/07, ods. 76; podobne ods. 73 rozhodnutia ESLP z 12. 6. 2012 vo veci Komanický (č. 6) proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 40437/07] a zdôrazňuje, že neposudzoval využitie sťažnosti podanej predsedovi súdu na prietahy v konaní ako podmienku prípustnosti ústavnej sťažnosti, no aplikačná prax jednoznačne potvrdzuje jej efektivitu.

14. Podľa ústavného súdu v danej veci v takomto prípade bolo namieste poskytnúť mestskému súdu primeraný čas na zjednanie nápravy. Okolnosti podania ústavnej sťažnosti bezprostredne po tom, ako predseda mestského súdu vyhodnotil sťažnosť na prietahy ako odôvodnenú, a teda využije tento inštitút bez toho, aby bola súdu daná reálna možnosť zjednať nápravu v konaní, vzbudzuje otázku, aká je skutočná motivácia sťažovateľov, ktorí sa na ústavný súd obracajú a žiadajú ho o nápravu, ktorú mal (a stále má) možnosť zjednať už mestský súd, ak by mal na to dostatočný časový priestor (vzhľadom na povahu označeného základného práva však nie bezbrehý).

15. Ústavný súd v okolnostiach danej veci zobral do úvahy aj predmet sporu (určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam), ktorý, aj keď je pre samotných sťažovateľov nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že uvedené skutočnosti zakladajú dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti sťažovateľov pre jej zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

17. Nad rámec uvedeného ústavný súd upozorňuje právneho zástupcu sťažovateľov na zmenu právnej úpravy, pretože v ústavnej sťažnosti je odkaz na zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ktorý je však už neúčinným právnym predpisom a tento bol nadobudnutím úplnej účinnosti 1. marca 2019 v celom rozsahu nahradený súčasným zákonom o ústavnom súde (bod 13 tohto uznesenia).

18. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu